

עושים לנו בית ספר

השיטה: בניית בזק של בתי ספר רחבי מידות באישון לילה, ואכלוסם המיידית בילדים. התוצאה: השתלטות פלשתינית לא חוקית על שטחי C, כולל אדמות מדינה רבות. איכפה? הצחקתם את המינהל האזרחי ואת בתי המשפט, שלא ינקפו אצבע כשמדובר בפינוי ילדים בדואים

יוני רוטנברג

באישון לילה, בלב ציה מדברית, מגיחים בפתאומיות עשרות כלי רכב וכלים כבדים. עשרות פועלי הבניין שמגיחים מתוכם יודעים בדיוק את העבודה - הם מתחילים בחפירות מאומצות, ועוד באותו לילה יוצקים רצפת בטון רחבת ממדים. בלילה שלאחר מכן הם שוב יגיעו, יעמידו בזריזות קירות. בסופי שבוע הם יחזרו בכוחות מתוגברים, יחלקו את החלל לחדרים, יסיימו את התקרה, יעמידו כיסאות ושולחנות ואפילו יתלו לוח מחיק. שלושה שבועות מאוחר יותר, אם תבואו לביקור, תגלו בית ספר שוקק חיים עם 120 ילדים שהובאו במיוחד לצורך המבצע. זה אולי נשמע דומה למבצעי חומה ומגדל ההיסטוריים, אבל למעשה מדובר בהפך הגמור - זו הטכניקה החדשה לכיבוש שטחי C שהגו במשרדי הרשות הפלשתינית.

פרויקט הדגל של הרשות הפלשתינית

"לפני חודש קיבלנו דיווח שיש הכשרות שטח במרחב שבין המוצב הצבאי מבוא שילה למחצבות כוכב השחר", מספר איתן מלט, רכז אזורי בארגון 'רגבים'. "המיקום נמצא במרחב עם הרבה אדמות מדינה, הרחק מיישוב קבע ערבי, אבל בסביבה של כמה מקבצים בדואיים. הגעתי לשם לפני חודש, זה היה בשלב של יציקת בטון ותחילת קירות. היה אפשר לאטום את זה אז, דיווחנו למינהל האזרחי אבל כלום לא קרה. אחרי שבוע באתי לבקר שוב -

ארגוני הסיוע מממנים מטעמים הומניטריים, הרשות הפלשתינית מצהירה על היעד האמיתי: מבנה בית הספר הלא חוקי ליד כוכב השחר

איתן מלט, 'רגבים':

"הבעיה היא שבת

הספר נבנים בנקודות

סופר-אסטרטגיות

במכוון. מי שמוביל את

המהלך דואג למקם

אותם במרכז של כמה

מקבצים של בדואים

בלב שטח C, כשהמטרה

היא לתכוס את השטח.

בית ספר כזה הופך את

כל המאהלים הבדואיים

ליישוב קבע, זה הופך

למעשה לאבן פינה לכפר

החדש שיקום פה עוד

כמה שנים"

כבר עשו חלוקת פנים. בביקור הבא כבר עבדו על התקרה. בכל שבוע הוצאנו מכתבים חתומים על ידי עורכי דין למינהל האזרחי ולכלל גורמי האכיפה, התרענו מפני ההשתלטות, אבל לא ניתן שום מענה. עכשיו, כשיש שם ילדים, לך תפנה את זה. זה לא מצטלם טוב ולא עובר משפטית".

מלט מסביר שהפעילות מתרחשת בעיקר בלילות ובסופי שבוע, מתוך מחשבה שבזמנים האלה גורמי האכיפה במינהל לא עובדים, וכך הפעילות תוכל לעבור מתחת לרדאר. "מדובר בעשרות פועלים, שבאים בעיקר בסופי שבוע ובלילות. בסוף השבוע המוארך של שבת ומיד אחריה יום כיפור הם נתנו עבודה מאומצת בבית הספר ליד כוכב השחר, והשלימו את הגג ברמה של מוכנות לחורף. תוך חודש הקימו מבנה של לפחות מאה וחמישים מטר רבוע, מחולק לכיתות, עם כל הציוד הנדרש. הם גם הביאו לשם תלמידים מהפזורה הבדואית באופן יזום, אני לא יודע להגיד אם אלה תלמידים מבתי ספר אחרים או כאלה שלא למדו קודם".

מלט מתאר כאן מקרה טרי אחד שאותו ליווה באופן אישי, אך התופעה רחבה הרבה יותר. אפשר לומר בלא הפרזה כי מדובר בפרויקט דגל של הרשות הפלשתינית, שצבר תאוצה בקיץ האחרון. דפוס הפעולה דומה: בתוך זמן קצר מאוד, ובמאמץ מרוכז ומרובה משאבים, בונים הפלשתינים בתי ספר במיקומים אסטרטגיים מבחינת תפיסת השטח, הרחק מריכוזי אוכלוסייה, במטרה להשתלט על כמה שיותר שטחי C.

כך גם מדווח ידידיה אמסלי מתנועת 'אולת ציון בחזון ובמעש', בנוגע לבית ספר באזור הכפר עוג'ה בבקעת הירדן, שנבנה בזמן שיא - 48 שעות

בלבד. "בלילה אחד הגיעה לשם כמות עצומה של פועלים. הם ריתכו מסגרת, העמידו קירות וקבעו מיד עובדות בשטח עם מעטפת של בית ספר גדול. מאוחר יותר הם גם יצקו רצפה וביצעו את כל שאר העבודות הנדרשות להקמת בית ספר. זה היה מבצע בסדר גודל מדהים".

מאחורי המבצע עמדו בגאון 'ועדות ההתנגדות הפלשתיניות', גוף ממשלתי פלשתיני רשמי. בתום המבצע הגיע לביקור חגיגי צוות של בכירים מהרשות הפלשתינית, ביקור שצולם והועלה לרף הפייסבוק של ועדות ההתנגדות. לפי אותו פוסט, במימון הקמת בית הספר השתתף ארגון ACF שפועל למיגור הרעב בעולם. על פי בדיקה שערך עבורנו מכון המחקר NGO Monitor, הארגון הגיש בשנה האחרונה בקשות סיוע ממשליות באירופה עבור פרויקטים לקידום האוכלוסייה הפלשתינית ביהודה ושומרון, שהתקבלו והעניקו לו סכומים שמגיעים למיליוני יורו. לא ברור אם התורמים חשבו שמדובר כאן בענייני רעב, אבל כוונתם של מובילי הפרויקט ברורה לחלוטין - הם כותבים אותה במפורש. "מאוחדים בפני הכיבוש וההתנחלויות בדרך החופש והעצמאות", כתב בפוסט אחד המשתתפים בביקור החגיגי. "יד שמתנגדת ויד שבונה, לא נכרע ברך", תיאר בצורה מדויקת את הפעילות משתתף נוסף במבצע. ועדות ההתנגדות גם ציינו בפוסט שהזרוע המשפטית שלהם, שכוללת כמה ארגונים נוספים, כבר החלה בפעילות מול בג"ץ להשגת צו מניעה להריסת המבנים.

גם בבית הספר ליד כוכב השחר ניתן לראות אותו משחק ערמומי - כלפי חוץ דאגה הומניטרית לחינוך

(המשך בעמ' 50)

צילום: EU Representative Office to West Bank, Gaza and UNRWA

עשרות מיליוני יורו מוזרמים מדי שנה מממשלות אירופיות לפעילות בשטחי c. חנוכת בית הספר בבית דגן השבוע, בנוכחות נציגי הקונסוליה הצרפתית והאיחוד האירופי

כולו", אמר, "כפי שהנשיא (ראש הרשות הפלשתינית אבו מאזן, י"ר) אמר בפני פורומים בינלאומיים ואזוריים, והממשלה הפלשתינית קידמה תוכניות וסיוע לכל אורך הדרך". בפועל, מדובר על לא פחות מ-340 מטרים בנויים של בית ספר ענק ושטחים חקלאיים סביבו, שממוקם מחוץ ליישוב פלשתיני קיים, בלב שטחי C, על התווך האסטרטגי שבין בקעת הירדן לשכם ויישובי גב ההר.

מיותר לציין כי מאחר שמדובר בבית ספר גדול ופעיל, הסיכוי שהצווים ייאכפו הוא אפסי. ל'רגבים' יש ניסיון עם לא מעט עתירות שהגישו נגד בתי ספר בלתי חוקיים, כשתשובת המדינה לגביהם טענה כי המדינה אחראית על סדרי העדיפויות להריסה, ולבית המשפט אסור להתערב. ודי לחכימא, כמו שאומרים.

"מדובר בעשרות מקרים, יש לנו רשימה ארוכה", אומר מאיר דויטש, מנכ"ל התנועה. "אפשר לתת כמה דוגמאות רק מהזמן האחרון: כוכב השחר, כפר קיסאן, עוג'ה, ריחן, אדם, הרודיון, חרבת זנותא וכמובן חאן אל-אחמר. זו השיטה בשנים האחרונות - ניצול חודשי הקיץ לקביעת עובדות מהירות בשטח". אפשר ללמוד על סדר הגודל של התופעה גם מהמספר האדיר שמצוין בפוסט של ועדות ההתנגדות: את בניית בית הספר סמוך לעוג'ה הם כינו בשם "פרויקט מספר 19".

"הבעיה הכי גדולה בתופעה הזאת היא לא עוד בית ספר או פחות בית ספר", מסביר איתן מלט מ'רגבים'. "ההפך, מבחינתי ככל שיהיו יותר משכילים - יותר טוב. הבעיה היא שבתי הספר נבנים בנקודות סופר-אסטרטגיות במכוון. מי שמוביל את המהלך דואג למקם אותם במרכז של כמה מקבצים של בדואים בלב שטח C, כשהמטרה היא לתפוס את השטח. בית ספר כזה הופך את כל המאהלים הבדואיים ליישוב קבע, זה הופך למעשה לאבן פינה לכפר החדש שיקום פה עוד כמה שנים. יש לנו ניסיון עם מקומות אחרים כאלה ביהודה ושומרון. במידה רבה זה גם הסיפור של חאן אל-אחמר".

בתנועת 'גאולת ציון בחזון ובמעש' מבקשים להרחיב עוד את המבט, ולעורר את ההנהגה בישראל לשנות את כללי המשחק בהתאם למדיניות הפלשתינית. "הערבים ביהודה ושומרון עושים לנו בית ספר", אומרים בתנועה, "לא סופרים שום הסכמים, תוך רמיסה בפועל של כל גבולות שטחי A, B ו-C, בעוד מדינת ישראל שומרת באופן חד-צדדי על הסכמי אוסלו. מראש היה אסור לקבל את ההסכמים, אבל עכשיו יותר מתמיד הגיע הזמן לזרוק אותם לפח, לקבוע את כללי המשחק ולחזור לחזון - שלמות הארץ." ■

ידידיה אמסלי, תנועת

'גאולת ציון בחזון ובמעש':

"בלילה אחד הגיעה לשם

כמות עצומה של כועלים. הם

ריתכו מסגרת, העמידו קירות

וקבעו מיד עובדות בשטח עם

מעטפת של בית ספר גדול"

הילדים, אבל למעשה פרויקט השתלטות כחלק מתוכנית פיאד המפורסמת. אחרי ביקור שערך בבית הספר, כתב פרופסור עיסאם אל-עזאת, בכיר במשרד החינוך הפלשתיני, פוסט שבו שיבח בהתרגשות את הנחישות של המורים והצוות למען התלמידים. "הנחישות והנתינה של המורים ומנהל בית הספר גדולים יותר מכוחם של אלה שמונעים את זכויותיהם הפשוטות ביותר של הילדים", הוא כותב בהתרגשות בהתייחסו לניסיונות אכיפה של מדינת ישראל. אבל בין השורות, גם כאן השתרבבה לו המטרה העיקרית. "אתם המעבירים את הטמא מעל הארץ הטהורה הזו", הוא כותב, "הנה האתגר והתגובה: איתנות וקיום, עימות והתנגדות, נחישות ורצון... כוח ונחישות פלשתיניים בפני צבא השנאה ומתנחליו".

המדינה לבית המשפט:

אל תתערבו

שני בתי הספר הללו מצטרפים לעוד אחד גדול ומרכזי בבית דגן שבבקעת הירדן, שנחנך גם הוא אך בשבוע האחרון. הסיפור של בית הספר הזה מעט שונה: בעבר היה במקום בית ספר קטן שהוצאו נגדו צווי פינוי על ידי המינהל, ולאחרונה הוא עבר שיפוץ נרחב ואכלוס מחדש במקביל למאמצים המשפטיים. בטקס מרשים להסרת הלוח השתתפו נציגים של האיחוד האירופי והקונסוליה הצרפתית, ששוב דיברו על הזכות ההומניטרית לחינוך זמין. לעומתם, שר השלטון המקומי הפלשתיני שנכח באירוע, דיבר על דברים אחרים לחלוטין. "המאבק של בית הספר הזה הוא המאבק של העם הפלשתיני